

Valtakunnallinen toimenpidekokonaisuus	Erytystavoite 8.1 Työ- ja koulutusurien sukupuolenmukaisen eriytymisen lieventäminen 3.8 Sukupuolten tasa-arvoa työelämään
Yhteyshenkilö (koordinaatio tms. hankkeen yhteyshenkilö ja rahoittajan vastuhenkilö)	Annamari Asikainen, STM
Vastuullinen hallinnonala ja ministeriön vastuhenkilön yhteystiedot	STM: Irmeli Järvenpää
Toteutusaika	2014-2022
Julkinen rahoituskehys ja toteutuneet hyväksytyt kustannukset (EU+valtio+kunta ja muu julkinen rahoitus sekä yksityinen rahoitus)¹	Täytetään TEMissä

Tiivis kuvaus konkreettisista tuloksista, valtakunnallisen toiminnan hyödyistä sekä kohdattua haasteista ja kehittämistarpeista

Tosiasiallinen tasa-arvo edellyttää syrjinnän ehkäisyä, tasa-arvoa edistäviä toimenpiteitä sekä rakenteellisten ja muiden tasa-arvoa estävien tekijöiden poistamista. Toimenpiteillä pyritään vaikuttamaan epätasa-arvoa ylläpitävien rakenteiden, toimintakulttuurien ja käytäntöjen muuttamiseen erityisesti organisaatioiden tasolla. Toimenpidekokonaisuudessa etsitään uusia toimintamalleja ja tuotetaan tietoa, jolla pyritään pysyviin valtakunnan tason muutoksiin esim. ohjeistuksia ja sääntelyä kehittämällä. STM:stä rahoitettavalla valtakunnallisella hanketoiminnalla on suora kytkös kansallisen tasa-arvopolitiikan suunnitteluun ja toimeenpanoon. Tämän kytköksen ansiosta on mahdollista rahoittaa aitoa lisäarvoa tuovia, laajasti vaikuttavia hankkeita.

Toimenpidekokonaisuuden käynnissä olevat hankkeet kehittävät sukupuolinäkökulman valtavirtaistamista työllisyyden edistämässä (ViVa), koulutuksessa (SEGLI) ja aluekehityksessä (TASOVA). Hankkeet ovat saavuttaneet tavoitteitaan hyvin, ja niiden tuloksia voidaan hyödyntää valtakunnallisen tasa-arvopolitiikan toimeenpanossa ja kehittämisessä. Esim. TASOVA-hankkeen tuloksia käytetään, kun suunnitellaan ja käynnistetään toiminnallista tasa-arvotyötä uusissa maakunnissa. SEGLI-hankkeen tietoja on esitelty hallituksen tasa-arvo-ohjelmatyöryhmälle ja siten tietoja voidaan hyödyntää eri ministeriöissä segregaaation lieventämistyössä.

Toinen hankehaku järjestettiin kesällä 2018. Haun painopisteitä olivat sukupuolistereotyyppien lieventäminen, sukupuolen moninaisuus ja maahanmuuton tasa-arvokysymykset. Valittavat hankkeet aloittanevat toimintansa vuoden 2019 alkupuolella.

Tasa-arvohankkeiden yleisenä haasteena on yhteistyön rakentaminen käsillä olevan teeman kannalta keskeisiin toimijoihin, jotka osaltaan varmistavat kehittämistulosten vakiinnuttamista. Tässä on pääosin onnistuttu hyvin: hankkeiden toteuttajina ja yhteistyökumppaneina on mm. kansalaisjärjestöjä, isoja kuntia ja oppilaitoksia. Maakunta- ja sote-uudistuksen muuttuva aikataulu on jonkin

¹ toimenpidekokonaisuudelle suunniteltu rahoituskehys (seurantakomitea 6/2014), sidottu rahoitus ja maksettu rahoitus

verran vaikeuttanut yhteistyön tekemistä maakunnan liittojen kanssa (TASOVA). Toimenpidekokonaisuuden rahoitusosuus on melko pieni, mikä yhdessä alalla toimivien asiantuntijoiden suhteellisen vähäisen määrän kanssa on rajoittanut hankkeiden määrää ja kokoa. Toisaalta vaikutusmekanismit rakenteellisten tasa-arvokysymysten ratkaisuisissa ovat hitaita eikä mitattavia tuloksia voi välttämättä nähdä vielä hankeajan kuluessa.

Miten toiminta jatkuu hankerahoituksen päättymisen jälkeen?

Hankkeiden tuloksia kerätään Tasa-arvotiedon keskuksen sivustolle ja vakiinnutetaan hankkeissa toimineiden organisaatioiden tuella. Esim. ViVa-hankkeessa kehitetty Tasa-arvo pelissä -oppimis-peli, Oikeus työhön tasavertaisin edellytyksin -opas ja työllisyyspalveluiden työpajaohjaajille pilotoidut koulutuspaketit ovat netissä kaikkien hyödynnettävissä. Tuotoksia voivat käyttää paitsi kuntien työllisyystoimijat, myös eri toimialat ja muut asiakastyötä tekevät. Peli on käännetty ruotsiksi ja englanniksi, ja sitä aiotaan markkinoida myös kansainvälisesti. Hallintoviranomainen teettää toimenpidekokonaisuudesta 8.1 tuotosten validoinnin. Validoinnin saaneista tuotoksista voidaan tiedottaa erikseen sovittavalla tavalla.

Kuvaus yhteyksistä alueelliseen toimintaan

SEGLI-hankkeen kehittämistyötä tehdään eri puolilla maata yhdessä paikallisten oppilaitosten ja työllisyystoimijoiden kanssa, ja tulokset pyritään juurruttamaan näiden toimintaan. ViVa-hanke toteutettiin pilottikunnissa, ja hankkeen tuloksia on jalkautettu näissä eri tavoin. TASOVA-hankkeen tavoitteena on parantaa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön toimintaedellytyksiä ja osaamista mm. kouluttamalla aluekehityskysymyksiin perehtyneitä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasiantuntijoita, kehittämällä arviointi- ja seurantamenetelmiä yhteistyössä aluekehitysviranomaisten kanssa, keräämällä maakuntakohtaista tilastotietoa, tukemalla alueellisia tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimijoita ja järjestämällä koulutuksia, tietoiskuja ja tapahtumia alueellisista tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysymyksistä yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa. Maakuntaohjelmiin ja niiden toteuttamissuunnitelmiin tehdään hankkeen tuella sukupuoli- ja ihmisvaikutusten arvioinnit. Hankkeessa koulutettavat tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasiantuntijat sijoittuvat eri puolille Suomea.

Linkkejä toimenpidekokonaisuudesta kertoville verkkosivuille

<http://www.rakennerahastot.fi/web/valtakunnalliset-teemat/sukupuolten-tasa-arvoa-tyoelamaan>
<http://stm.fi/rahoitus-ja-avustukset/eun-rakennerahastot/valtakunnallinen-teema-sukupuolten-tasa-arvoa-tyoelamaan>

Toimenpidekokonaisuudesta rahoitettujen hankkeiden lista

- Tasa-arvon edistäminen ja segregaaation lieventäminen koulutuksessa ja työelämässä –kehittämishanke (SEGLI), <https://www.eura2014.fi/rrtiepa/projekti.php?projektkoodi=S20698>, <https://www.kaikkienduuni.fi/>
- ViVa - Virtaviivaisuutta valtavirtaistamiseen, <https://www.eura2014.fi/rrtiepa/projekti.php?projektkoodi=S20706>, http://www.tasaarvotyossa.fi/fi-FI/Tyo_ ja_yrittaminen/Apuja_tyollistymiseen/Tasaarvoa_ ja_yhdenvertaisuutta_tyollistamiseen
- TASOVA - Tasa-arvoa aluekehitykseen, <https://www.eura2014.fi/rrtiepa/projekti.php?projektkoodi=S20820>, <https://blogs.helsinki.fi/tasova-tasa-arvoa-aluekehitykseen/>